

екологічної безпеки, такі як ООН, ЮНЕСКО (Організація об'єднаних націй з питань освіти, науки і культури), ВООЗ (Всесвітня організація охорони здоров'я), ММО (Міжнародна морська організація), МАГАТЕ (Міжнародна організація з радіологічного захисту), МСОП (Міжнародна спілка охорони природи та природних ресурсів), МКОДР (Міжнародна комісія з охорони довкілля і розвитку), ЕФОС (Глобальний фонд навколишнього середовища).

Врахування зовнішніх та внутрішніх чинників впливу на розвиток інновацій в сфері екологічного менеджменту дозволить підприємствам ефективніше планувати екологічні заходи на підприємстві, організовувати та мотивувати роботу працівників, задіяних до даної сфери діяльності, контролювати та регулювати процеси управління екологічною безпекою тощо.

1. Положення Верховної Ради України "Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки" від 5 березня 1998р.(станом на 27.03.2007р.)[Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://uazakon.com/big/text1340/pg1.htm/> 2. Екологічний менеджмент / [за ред. В.Ф.Семенова, О.Л.Михайлюк]. – Київ, Центр навчальної літератури, 2004р.-407с. 3.Інноваційний менеджмент: навчальний посібник/ [за ред. П.П.Микитюк] – Тернопіль: Економічна думка,2006. -295с. 4.Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: навчальний посібник /[за ред.. Ілляшенко С.Н]. – Суми, ВТД "Університетська книга",2004 – 278с. 5 . Закон України "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні" від остання редакція від 14.07.2009 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=433-15>

6. Додаток N 3 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2011 – РОЗПОДІЛ видатків Державного бюджету України на 2011 рік Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=3&nreg=2857-17>

Х.С. Передало

Національний університет "Львівська політехніка"

НАПРЯМИ ОЦІНЮВАННЯ МІСІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ СТРУКТУР

© Передало Х.С., 2011

Місія організації, в тому числі і тієї, яка функціонує в сфері інновацій, як відомо, є ключовим стержнем її стратегічного планування. У ній міститься основна інформація про діяльність організації через призму її соціального призначення з метою інформування та забезпечення мотивації цільових груп та підтримки реалізації загальних функцій менеджменту: планування, організування, мотивування, контролювання та регулювання. Згідно з [1] у 1992 році лише 41% компаній, які ввійшли до рейтингу Business Week, мали розроблену місію своєї організації, однак вже в 2001 році їх частка становила 90%. І хоча ці дані є дещо застарілими, можна з упевненістю стверджувати, що з кожним роком чисельність компаній, які розробляють місію свого підприємства, зростає.

Однак, як показує практика, на вітчизняних підприємствах місія організації розробляється лише як модне гасло, яке має бути привабливим для зовнішніх споживачів. При цьому мало уваги звертається на правдивість проголошених у ній тверджень, не проводиться аналізування діяльності організації в контексті висвітленої в ній інформації, не визначається її вплив на економічні показники підприємства та поточні результати її досягнення. Усе це часто призводить до нівелювання значимості даної категорії менеджменту.

Аналізуючи дані зауваження, нами пропонується оцінювати місію організації в чотирьох напрямках, а саме:

- оцінювання місії на адекватність проголошених у ній тверджень;
- оцінювання місії організації на предмет ефективності її реалізації;
- оцінювання місії організації щодо якості її формулювання;
- оцінювання впливу місії на економічні показники діяльності підприємства.

Розглянемо кожен з наведених напрямків окремо.

1. Оцінювання місії на адекватність проголошених у ній тверджень. Адекватність – це відповідність або тотожність трактованих речей з реальністю. Місія, яка проголошується, повинна бути не лише привабливою для слухачів, а точніше для різних цільових груп, на яких спрямована висвітлена у ній інформація, але й правдивою, тобто відображати фактичний існуючий стан справ на підприємстві та реалістичність проголошених прагнень. Така місія буде більш дієвою, сприятиме підвищенню рівня довіри цільових груп до організації, а отже і забезпечуватиме зростання її репутації та посилюватиме свій ідеологічний вплив на працівників компанії. Оцінювання місії на адекватність слід проводити на основі показників в розрізі її складових елементів: товар, споживач, інновації, технології, філософія і т.д. Показники підприємство вибирає самостійно відповідно до проголошених тверджень. Наприклад, якщо у місії організації зазначається, що вона використовує найновіші світові технології, то слід вибрати показник, який би відображав рівень технології у порівнянні з НТП.

2. Оцінювання місії організації на предмет ефективності її реалізації. Місія розробляється з метою надання орієнтури для подальшого розвитку компанії. Вона задає основний вектор руху, тобто напрямок, куди слід рухатися підприємству з метою досягнення своїх ключових показників, а точніше забезпечення своїх конкурентних переваг на ринку. Оскільки інформація, яка висвітлена в місії, є не статичною, а динамічною, тому її слід оцінювати з врахуванням часового лагу. Виявлені відхилення дозволяють побачити, чи прямує компанія в напрямку, проголошеному в місії, чи існують певні відхилення, не доопрацювання, упущення. Цей аналіз доцільно проводити на основі формування профілю місії організації на предмет її виконання чи ефективності реалізації. Часовий лаг може бути довільний: один, два чи три роки. Спершу слід визначити локальні показники місії організації, які відповідають її структурним елементам. Показники вибираються довільно як і в попередньому виді аналізу. Наступним кроком є розрахунок даних показників за базовий та аналізований періоди. Графічне відображення зміни даних показників визначає профіль місії організації щодо виконання проголошених у ній тверджень. Додатні відхилення окремих показників вказують на те, що організація рухається в напрямку досягнення окремо виголошених постулатів. І чим більше дане відхилення, тим більш позитивний результат досягнень організації в цій сфері. Від'ємні відхилення або їх відсутність (нульове значення) вказують на не доопрацювання або упущення з поля зору певних видів робіт в конкретних сферах діяльності, які є визначальними для організації. Складений профіль дозволить керівництву компанії реалістично оцінити діяльність організації на предмет реалізації проголошеної місії, а у випадку його негативного змісту переглянути свої управлінські дії щодо виконання висвітлених тверджень або змінити зміст місії організації.

3. Оцінювання місії організації щодо якості її формулювання. Якість проголошеної місії може визначатися правдивістю проголошених у ній тверджень, сприйняттям їх цільовими групами та досягненням встановлених цілей. Таке оцінювання доречно здійснювати за складовими елементами корпоративної місії. Кожен з локальних показників відображатиме або рівень позитивного сприйняття місії організації чи окремих її складових цільовими групами окремо чи загалом, рівень досягнення окремих напрямків діяльності, висвітлених у корпоративної місії, або рівень відповідних змін в окремих структурних елементах під впливом сформульованої місії організації.

4. Оцінювання впливу місії на економічні показники діяльності підприємства. Місія організації тісно пов'язана з різними сферами діяльності організації. Від того, наскільки якісно сформульована корпоративна місія та правдиво висвітлені у ній твердження буде залежати репутація організації, її стосунки з діловими партнерами, інвесторами, споживачами тощо. Місія

організації стане тим ідеологічним стержнем, завдяки якому підвищиться продуктивність праці на підприємстві, зросте відданість колективу діяльності компанії, зменшиться рівень браку, порушень трудової дисципліни і т.п. Нами пропонується оцінювати вплив місії організації на конкретні стратегічно важливі для підприємства показники (дохід, прибуток, показники рентабельності, частка ринку тощо) за допомогою кореляційно-регресивної моделі.

Запропоновані напрями оцінювання місії організації дозволять більш якісно підійти до процесу її розробки, а також підвищити рівень значимості даної категорії менеджменту та її впливовість на діяльність організації загалом. Її оцінювання важливе також і для підвищення ефективності функціонування інноваційних структур, оскільки розробка, впровадження та продаж інновацій потребує цілеспрямованості у реалізації загальних функцій менеджменту та підвищення мотивованості найбільш пріоритетних цільових груп.

1. Козьменко С.М., Шпиг Ф.І., Волошко І.В. *Стратегічний менеджмент банку [навчальний посібник]* / С.М.Козьменко, Ф.І.Шпиг, І.В.Волошко – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2003. – 734с. 2. Передало Х.С. *Індикатори оцінювання місії організації за структурними елементами* / Х.С. Передало // *Вісник соціально-економічних досліджень / Одеський державний економічний університет; [редкол.: проф. Зверяков М.І., доц. Ковальов А.І., проф. Валуєв Б.І., проф. Редькін О.С. та ін.] – Одеса: ОДЕУ, 2009. – Вип. 36. – С. 152-158.*

Т.О. Петрушка, Х.М. Паньків

Національний університет “Львівська політехніка”

УРАХУВАННЯ ПАРАМЕТРІВ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИЦІ ДІЯЛЬНОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ СТРУКТУР

© Петрушка Т.О., Паньків Х.М., 2011

Одним з основних напрямів діяльності інноваційних структур повинно бути сприяння широкому впровадженню у практику роботи суб’єктів господарювання ресурсозберігаючих технологій (РТ). Однак, оцінка ефективності та доцільності такого впровадження у кожному конкретному випадку повинна базуватися на ретельних економічних обрахунках, центральне місце серед яких займає техніко-економічне прогнозування параметрів життєвого циклу РТ.

До основних параметрів життєвого циклу РТ відносяться його тривалість та величина чистого грошового потоку (сума прибутку та амортизаційних відрахувань) за роками протягом періоду експлуатації такої технології.

У випадку, якщо ринок продукції, для виробництва якої застосовується РТ, є конкурентним, то процес встановлення рівноваги на ньому буде відбуватися доти, доки ціна одиниці продукції, що виготовляється за новою технологією, не стане рівною питомим приведеним витратам на її виготовлення. Однак, величина питомих приведених витрат суттєво залежить від коефіцієнта нормативної ефективності капітальних вкладень, що закладається у формулу питомих приведених витрат. Проведене дослідження показало, що значення цього коефіцієнта безпосередньо залежить від параметрів життєвого циклу РТ. Зокрема, якщо прогнозний чистий грошовий потік за роками протягом усього періоду експлуатації РТ привести до еквівалентного рівномірного ануїтету, то коефіцієнт нормативної ефективності капітальних вкладень (E_H) можна визначити за допомогою такої формули:

$$E_H = E \times \frac{(a \times (1 + E)^T - 1)}{(1 + E)^T - 1}, \quad (1)$$